

ตัวชี้วัด

ส1.1 ม.4/8 วิเคราะห์การฝึกฝนและพัฒนา การพึ่งตนเองและการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

1. การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเองและการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา

การประกาศอิสระของมนุษย์ของพระพุทธเจ้าศึกษาจากบทพระพุทธคุณ

สรุปแนวทางและผลของการฝึกฝนพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเองและการมุ่งอิสรภาพ

ตัวชี้วัด

ส1.1 ม.4/9

วิเคราะห์พระพุทธศาสนาว่าเป็นศาสตร์แห่งการศึกษา ซึ่งเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2. พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์แห่งการศึกษา ซึ่งเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา

2.1 พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์แห่งการศึกษา

1. ความหมาย * การฝึกอบรมให้มีความรู้ (วิชา) ความดีงาม (จริยธรรม) และความสามารถ (ศิลปะ) การเห็นแจ้ง (สัจธรรม) ด้วยตนเอง

2. จุดเริ่มต้นของการศึกษา มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐที่มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองไว้ขีดจำกัด

3. ศักยภาพของมนุษย์ที่เอื้อต่อการศึกษา

- บุริสัทมัม ผู้ควรแก่การฝึก / การศึกษา
- เวไนยสัตว์ สัตว์ที่พึงฝึกฝนตนเองได้

พระพุทธศาสนา
ศาสตร์แห่ง
การศึกษา

4. หลักการศึกษาในพระพุทธศาสนา
ไตรสิกขา

- ศีลสิกขา การฝึกอบรมระเบียบวินัยทางกาย วาจา
- จิตตสิกขา (สมาธิ) การศึกษาด้านจิตใจ
- ปัญญาสิกขา การศึกษาด้านปัญญา

5. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตามแนวพุทธ

- ภาวิตกาย กายที่พัฒนาแล้ว คือ กายที่มีศีล
- ภาวิตศีล ศีลที่พัฒนาแล้ว คือ มีความบริสุทธิ์ทั้งกาย วาจา ใจ
- ภาวิตจิต มีจิตที่พัฒนาแล้ว จิตที่บริสุทธิ์ปราศจากอาสวะกิเลส
- ภาวิตปัญญา มีปัญญาที่พัฒนาแล้ว รู้และเข้าใจสรรพสิ่งอย่างแจ่มแจ้งตามความเป็นจริง

2.2 พระพุทธศาสนาเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา

จากพจนานุกรมพุทธศาสตร์ของท่านเจ้าคุณธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต)

อิทัปปัจจยตา หมายถึง “ภาวะที่มีอันนี้ ๆ เป็นปัจจัย ความเป็นไปตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย กระบวนธรรมแห่งเหตุปัจจัย ตามกฎว่า

เมื่อสิ่งนี้มี

สิ่งนี้จึงมี

เพราะสิ่งนี้เกิดขึ้น

สิ่งนี้จึงเกิดขึ้น

เมื่อสิ่งนี้ไม่มี

สิ่งนี้ก็ไม่มี

เพราะสิ่งนี้ดับไป

สิ่งนี้ก็ดับด้วย”

เป็นอีกชื่อหนึ่งของหลักปฏิจจสมุปบาท

ตัวชี้วัด

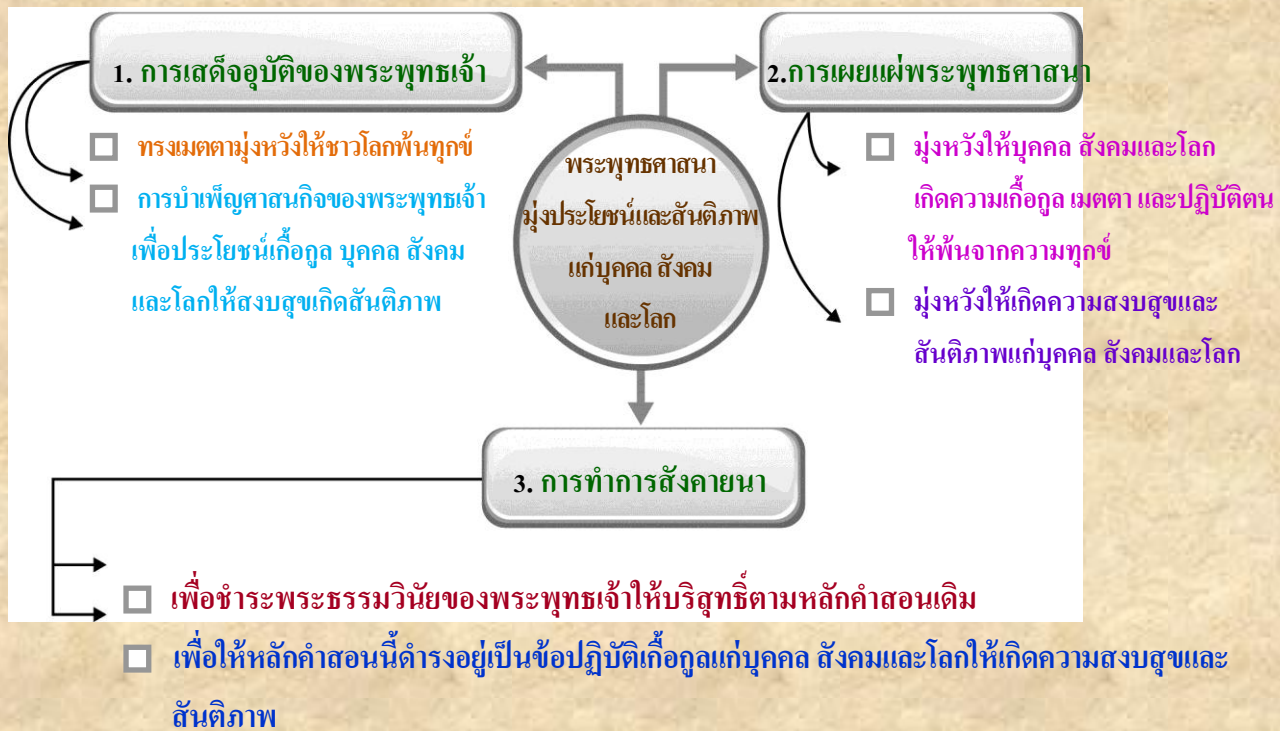
ส1.1 ม.4/10 วิเคราะห์พระพุทธศาสนาในการฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์ และสันติภาพบุคคล สังคมและโลก หรือแนวคิดของศาสนาที่ตน นับถือตามที่กำหนด

3. พระพุทธศาสนาฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพ แก่บุคคล สังคม และโลก

3.1 พระพุทธศาสนาฝึกตนไม่ให้ประมาท

3.2 พระพุทธศาสนามุ่งประโยชน์และสันติภาพ แก่บุคคล สังคมและโลก

คำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ 3

1. เพราะเหตุใดมนุษยจึงเชื่อว่าเมื่อเราบวงสรวง อ้อนวอนเทพเจ้าด้วยพิธีกรรมต่างๆ แล้วเทพเจ้าจะช่วยเรา
(.....)
2. จากคำกล่าวที่ว่า “พระพุทธเจ้าแม่จะเป็นมนุษย์ แต่เป็นผู้ที่ได้ฝึกฝนพัฒนาแล้ว..... แม่เทพเจ้าทั้งหลายไม่ว่าชั้นเทพ หรือชั้นพรหม ก็อ่อนน้อมสักการ” หมายความว่าอย่างไร เพราะเหตุใด
(.....)
3. เพราะเหตุใดมนุษยจึงต้องพยายามฝึกฝน เพื่อพัฒนาศักยภาพภายในตนเอง
(.....)
4. เพราะเหตุใดจึงต้องมีการจัดการศึกษาและถ้ามนุษยไม่มีการศึกษา สังคมจะเป็นอย่างไร
(.....)
5. ผู้สำเร็จการศึกษาตามแนวพุทธจะมีลักษณะอย่างไร
(.....)
6. หลัก “ปฏิจจสมุปบาท” มีความสอดคล้องกับหลักความจริงทางวิทยาศาสตร์ตามทฤษฎีสัมพัทธภาพอย่างไร
(.....)
7. การใช้หลักเหตุปัจจัยมีความสัมพันธ์กับวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร
(.....)
8. เพราะเหตุใดจึงกล่าวว่า “ความไม่ประมาท คือ หัวใจของพระพุทธศาสนา”
(.....)
9. เหตุใดจึงกล่าวว่า “พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มุ่งเน้นประโยชน์สุขและสันติภาพแก่บุคคลสังคมและโลก”
(.....)
10. มีหลักความเชื่อทางพระพุทธศาสนาข้อใดบ้างที่สามารถนำไปใช้เพื่อก่อให้เกิดสันติภาพในสังคม
(.....)

